

llegendes o pseudo-llegendes històriques; o per comparacions de forma d'una rocassa. En el Sud dels Països Catalans els NLL conserven també la memòria de recs o camins atribuïts a l'obra de moros, etc.

1. Fonts, basses i cursos d'aigua: *Branca del Moro*, 5 bifurcació d'un rec, al Soler (XXII, 41.7). *Tolla del Moro*, a Llavorsí (XXXVII, 31.15). Sengles *Font del Moro*, a Montferri (XLVI, 34.31) i a Salzedella (XXVII, 133.14). Sengles *Pou del Mòro*, a Peníscola (XXVIII, 193.24) i a Xàbia (XXXIII, 88.10). *Fila del Moro*, a Castelló de la 10 Plana (XXX, 36.27). *Molí del Moro*, a Onda (XXX, 152.24).

2. Coves, balmes, forats: *Balma del Mòro*, partida i dolmen, a la Roca d'Albera (XXV, 5.7). *Coves del Moro*, a la Salzedella (XXVIII, 132.1).

3. Clotades: Sengles *Clot del Moro*, a la Pobla de 15 Lillet (Torràs, *Berguedà*, 129) i a Saldes (XXXVIII, 73.3). *Grau del Mòro*, a Vallcebre (XXXVIII, 96.16). Sengles *Barranc del Moro*, a Orpesa (XXVIII, 177.16) i a Lorxa (XXXIII, 60.11). *Canyada del Moro*, al Real de Montroi 20 (XXX, 158.23).

4. Penyes i roquissers: Sengles *Roc del Moro*, a Clarà (XXVI, 138.10) i a Noedes (XXVI, 111.18). *Roca del Moro*, a la Salzedella (XXVIII, 134.19). *Cap del Moro*, al Vilar de Canes (XXVIII, 87.21). *Es Mòro*, «un penyal serrat» a la costa de Fornells (Menorca) (XLIV, 37.1): 25 ha de correspondre a la *Punta des Moro*, a l'extrem NO. del Cap de Cavalleria (Masc. 3B2).

5. Tossals i vessants de muntanya: *Solana del Moro*, a Noves de Segre (XXXVII, 192.44). *Tossal del Moro*, a Castellserà (XLVI, 65.35). *La Ombrieta'l Mòro*, a Sorita 30 (XXVII, 186.3). Sengles *Tossal del Moro*, a les Coves de Vinromà (XXVIII, 147.18), Penàguila (XXXV, 44.4), Benilloba (XXXIII, 157.7) i Gata (XXXIII, 92.10). *Pla del Mòro*, a Aiello de Rugat. *Bancal del Moro*, a Finestrat (XXXV, 136.18). Sengles *Mas del Moro*, a Culla (XXIX, 35 69.4) i a Lluçena (XXIX, 108.18).

7. Partides imprecisades: *El Mòro*, a Almenara (XXX, 8.25)

II. En plural:

2. Coves, balmes, forats: Sengles *Forats dels Mo-* 40 *ros*, cova, a Sant Julià de Cerdanyola (XXXVIII, 111.24) i a Espot (XXXVII, 78.25). *La casa dels Moros*, cova, a Castell de l'Areny (XXXVIII, 127.25).

3. Clotades: Sengles *Barranc dels Moros*, a Quatretondeta (XXXV, 59.6) i a Fageca (XXXV, 61.5). 45

4. Penyes i roquissers: *Roc dels Moros*, a Lladurs (XXXVIII, 176.1). *Roca dels Moros*, a Beranui (XXXVII, 122.14). *Es Claper des Moros*, a Santa Eugènia (Mallorca) (XI, 94.12).

5. Tossals i vessants de muntanya: Sengles *Serrat* 50 *dels Moros*, a Oliús (XLVI, 82.36) i Borén (XXXVII 92.11). *Ras dels Moros*, a Arestui (XXXVII, 57.16). *El Portalet dels Moros*, a Portell de Morella (XXVIII, 66.2). *Puntal dels Moros*, a Nàquera (XXX, 67.10). *Serreta dels Mo-* 55 *ros*, a Agost (XXXVI, 49.24).

6. Casals i ruïnes: Sengles *Castell dels Moros*, a Portè,

a Isavarre (XXXVII, 97.8) i a Tibi (XXV, 192.13). *L'Es-* *glésia dels Moros*, ruïnes, a Guils del Cantó (XXXVIII, 9.15). *Castellet dels Moros*, a Fageca (XXV, 60.20).

7. Partides imprecisades: *Los Moros*, partida, a Sant Jordi del Maestrat (XXVIII, 55.2). Sengles *Els Moros*, a Morvedre (XXX, 28.1) i a Puçol (XXX, 49.5). J.F.C.

MORÓ

1) Sembla que era un antic castell en el Pallars central, avui oblidat, fora del nom d'un «Barranc de *Moró*» en el baix Flamicell. S. X, interpolació del *Cart.* de Gerri a un doc. de 949: «de castro *Morone*» (Abadal, *P. i R.* n.º 41). Tinc recollit el Barranc de *moró* en l'enq. de 1957 a Reguard, com un afl. esq. del r. Flamicell (XXI, 146). Reguard és uns 10 k. a l'O. de Gerri, separats només per l'alta serra de Cortscastell -Peracalc; hi ha *Moror* però ben lluny al Sud, uns 25 k., al peu del Montsec (nom que estudiarem en un altre art.)

1a) Quant a *Moró*, es repeteix molt al Nord i ben lluny del *Moror* del Montsec, a la vall de Boí, on és més probable que provingui del Flamicell, potser com reflex pastoral: «Cometes i Pletius de *moró*» muntanya amunt de Taüll (*TVBoí* II, 6).

Altres *HOMÒNIMS* i parònims (potser, en part, d'origen diferent). En el Nord valencià: (2a). *Moró* veinat i antic castell en el te. de Vilafamés: un poc apartat del qual, segons el mapa Chías, hi ha *Sant Joan de Moró*; jo vaig oir «san gúan de moró» a un home d'allí prop, en una exc. de Nov. 1935 per l'alt Maestrat (LL j 76). *Moró* és també un turó damunt i al Sud de Vilafamés. Ga. Girona, en nota a *Seidia*, p.273, situa *Moró*; com a lloc i castell en «la vessant N. del Mont de *Moró*», i Gimeno Michavila com un caserío de Vilafamés (*BSCC* xv, 308), o com una pda. de Vilafranca (*BSCC* xiv, 80, fig.2); també nota anònima en *Timó* gener 1936. N'hi ha una *MENC.ANT.* en la forma *Moron* (*BSCC* xvi, 396). Però no figura en els censos de moriscos dels SS. XVI-XVII.

(2b) La *Penya Moron* a la Serra d'Espadà, te. Veo (XXIX, 176.7).

(2c) *Els Morons* pda. munt. de Serra d'En Galceran (XXVII, 159), és uns 12 k. al N. de Vilafamés (2a).

(2d). Assegador de *Moró* a la Tinença de Benifassà, en doc. de 1547 (*BABL* XII, 177), altre tant més al N. de (2c). No és gaire difícil que prengui nom del (2c), i encara que sigui ja molt lluny de Vilafamés (2a), també fóra concebible que aquest assagador conduís a *Moró* (2a) i que els pastors sabent-ho, li donessin el nom d'aquest.

ETIM Com que (1) és ben enfora de la terra on hi ha arabismes, es pot descartar tota recerca en aquest sentit, per més que s'hi presti l'àrea del (2), car tam-